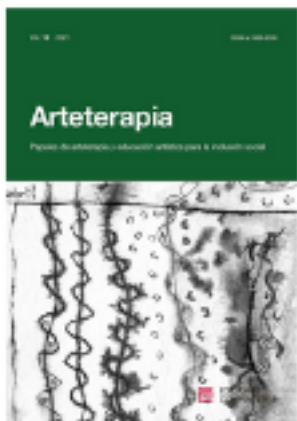

Arteterapia vol. 16: com contribueixen l'art i l'artteràpia a pal·liar els efectes del trauma?

Publicat per [Interacció](#) [1] el 06/11/2021 - 08:00 | Última modificació: 31/03/2026 - 08:07

[Universidad Complutense de Madrid](#) [2] | [Ediciones Compuense](#) [3]

Us presentem la revista científica Arteterapia. Papeles de arteterapia para la inclusión social, publicada anualment per la Universidad Complutense de Madrid (UCM), dedicada a estudis que aborden aspectes clínics, educatius, socials i culturals de l'artteràpia i altres àmbits que cerquen una major inclusió social a través de la pràctica i l'educació artística.

Al monogràfic del número 16 de la revista es recullen una selecció dels treballs presentats en el congrés internacional 'ALETHEIA: Art, artteràpia, trauma i memòria emocional', amb el qual va culminar el projecte del mateix nom, l'objectiu del qual va ser conèixer com contribueixen l'art i l'artteràpia a pal·liar els efectes del trauma.

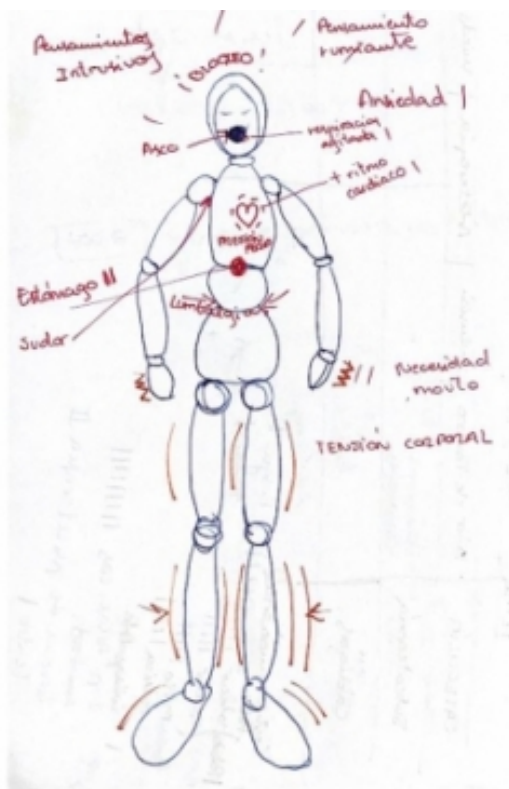
Bettina (2011), autorretrato participativo. Mois de la Photo Montreal 2011. Serie Higher Self.

El primer bloc del monogràfic obre amb l'article '[El canto coral como ventana hacia la libertad](#) [4]', una eina de transformació individual i social en un centre penitenciari mexicà en el qual es va realitzar una intervenció a través de la pràctica vocal en grup com a eina transformadora, aconseguint efectes positius en l'àmbit emocional, social i psicològic.

Tot seguit, '[Exploradoras y Exploradores silenciosos. Experiencia de Arteterapia con personas solicitantes de asilo y protección internacional](#) [5]', s'endinsa en l'experiència d'un programa preventiu d'artteràpia amb persones migrants per evitar la cronificació de la simptomatologia traumàtica, entenent les complexes situacions a les quals s'enfronten les persones migrants i refugiades.

'[The Self-Portrait Experience \(SPEX\), una herramienta artística para la transformación individual y social](#) [6]' explica la metodologia de treball ideada per l'artista Cristina Núñez que fa servir la tècnica de l'autoretrat i la pròpia experiència per obtenir beneficis emocionals, i que ha desenvolupat en centres de privació de llibertat, de salut mental i escoles com a eina de transformació social.

L'article '[El teatro inclusivo como recurso en Arteterapia para la recuperación en el trauma](#) [7]' presenta l'anàlisi de l'experiència d'un taller teatral, desenvolupat amb facilitadors amb diversitat funcional, on el cos va tenir un paper fonamental per a afavorir la connexió, expressió i gestió emocional en un marc d'inclusió i diversitat funcional.

Esquema dels llocs on es localitza la por, segons les respostes dels participants al taller teatral | M. Lage, L. Suárez.

El segon bloc continua amb '[Arteterapia e integración cerebral en el trabajo con trauma](#) [8]', en el qual es revisa el terme integració cerebral, un concepte fonamental per a poder ajudar a sanar a qualsevol persona danyada, i els mètodes utilitzats en artteràpia que tenen en compte el marc de la neurociència.

Els traumes originats a conseqüència del maltractament i l'abús sexual infantil tenen espai als següents articles. '[Fases del proceso terapéutico con una niña que ha sufrido abuso sexual intrafamiliar](#) [9]' explica, mitjançant un complex estudi de cas, el model d'intervenció elaborat per a una menor de 9 anys que havia sofert abús intrafamiliar i '[La creatividad truncada](#) [10]' relata com les vivències d'una infància interrompen el potencial creatiu innat a cada persona.

El monogràfic tanca amb '[Componentes traumáticos del sufrimiento en el final de la vida. Una aproximación desde la arteterapia en cuidados paliativos](#) [11]' un colpidor article que visibilitza com el treball d'acompanyament a través de l'artteràpia en cures pal·liatives aconsegueix que les persones puguin adquirir recursos per enfrontar-se a l'etapa final de la seva vida.

A més a més, a banda dels treballs inclosos en aquest monogràfic, la revista inclou altres articles d'investigació, així com els resultats d'experiències i casos clínics en artteràpia i educació artística.

Podeu consultar i descarregar-vos la revista:

Monográfico Congreso Internacional ALETHEIA: Arte, arteterapia, trauma y memoria emocional (2021). *Arteterapia. Papeles de arteterapia y educación artística para la inclusión social*, 16 [dx.doi.org/10.5209/ARTE](https://doi.org/10.5209/ARTE) [12]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: cultura i salut

Etiquetes: inclusió cultural

Etiquetes: recerca cultural

Etiquetes: educació i cultura

Etiquetes: arts i creació

- [13]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2021/11/arteterapia>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.ucm.es/>

[3] <https://www.ucm.es/ediciones-complutense>

[4] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/71575>

[5] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/72360>

[6] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/72095>

[7] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/74394>

[8] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/72075>

[9] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/72341>

[10] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/72391>

[11] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE/article/view/71733>

[12] <https://revistas.ucm.es/index.php/ARTE>

[13] <https://interaccio.diba.cat/node/8744>